Európsky parlament
2024-2029

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

2025/2145(DEC)

5.12.2025

STANOVISKO

Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

pre Výbor pre kontrolu rozpočtu

k absolutóriu za plnenie všeobecného rozpočtu Európskej únie za rozpočtový rok 2024, oddiel III – Komisia
(2025/2145(DEC))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Evin Incir

PA_NonLegDec

STANOVISKO

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci vyzýva Výbor pre kontrolu rozpočtu, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto body:

1. pripomína, že vykonávanie Paktu o migrácii a azyle (ďalej len „pakt“) je základným kameňom nového systému riadenia migrácie a azylu v EÚ, ktorý sa začne uplatňovať v polovici roka 2026 vo všetkých členských štátoch; zdôrazňuje, že ide o najvyššiu politickú prioritu, aby sa mohla zabezpečiť dôveryhodná politika EÚ v tejto oblasti a aby EÚ mohla naplniť svoje záväzky voči občanom; vyzýva preto Komisiu, aby zabezpečila dostatočný počet zamestnancov na vykonávanie Paktu o migrácii a azyle vrátane primeraného počtu zamestnancov na podporu členských štátov pri vykonávaní všetkých aspektov paktu; zdôrazňuje, že toto by malo byť jediným zameraním Komisie v oblasti azylu a migrácie a nemalo by sa plytvať ľudskými zdrojmi a pracovným časom na neuvážené revízie paktu tesne pred nadobudnutím jeho účinnosti; poukazuje na význam konzistentného a účinného monitorovania a presadzovania právnych predpisov v oblasti riadenia migrácie a azylu vo všetkých členských štátoch; zdôrazňuje, že vykonávanie paktu ponúka príležitosť na posilnenie jednotného uplatňovania práva EÚ vrátane povinností v oblasti základných práv; zdôrazňuje, že úspešné vykonávanie paktu si vyžaduje nielen právnu transpozíciu, ale aj praktickú spoluprácu s členskými štátmi v oblasti návratov, riadenia hraníc a readmisných dohôd s tretími krajinami;

2. pripomína svoj záväzok dodržiavať zásady transparentnej tvorby politiky založenej na dôkazoch; poukazuje v tejto súvislosti na absenciu posúdení vplyvu viacerých legislatívnych návrhov, ktorými sa zavádzajú významné a systémové zmeny právneho rámca EÚ v oblasti riadenia migrácie a azylu; konštatuje, že prehľady EUAA, ktoré slúžili ako základ návrhu na vytvorenie spoločného zoznamu bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie, doposiaľ neboli zverejnené;

3. víta spoločný plán vykonávania Paktu o migrácii a azyle, ktorý bol predložený 12. júna 2024; zároveň pripomína Komisii úlohu Parlamentu ako spoluzákonodarcu v tomto procese; vyzýva Komisiu, aby Parlamentu poskytla plný prístup k národným implementačným plánom, národným pohotovostným plánom a národným stratégiám členských štátov s cieľom zabezpečiť účinný dohľad nad procesom vykonávania; ďalej pripomína, že keď Komisia rokuje o otázkach týkajúcich sa vykonávania paktu s členskými štátmi v Rade, mala by – v súlade so zásadou lojálnej spolupráce – poskytnúť príslušné dokumenty Parlamentu;

4. hoci víta pokrok v čerpaní finančných prostriedkov AMIF a ISF, vyjadruje znepokojenie nad nedostatkom podrobných verejných údajov o vnútroštátnych výdavkoch a vyzýva na vytvorenie jednotného online portálu transparentnosti na úrovni EÚ pre fondy v oblasti vnútorných vecí; vyjadruje však znepokojenie nad tým, že je ťažké získať podrobné a komplexné údaje o výdavkoch, najmä v rámci zdieľaného riadenia členskými štátmi, čo bráni riadnemu dohľadu zo strany rozpočtového orgánu; víta navýšenie ročného rozpočtu na rok 2025 na riadenie hraníc a zabezpečenie dostatočných finančných prostriedkov na úplné vykonávanie paktu a dôrazne nabáda na pokračovanie tohto prístupu v nasledujúcom roku;

5. zdôrazňuje, že členským štátom a agentúram Únie treba včas zabezpečiť primerané

finančné prostriedky Únie, aby sa uľahčilo bezproblémové vykonávanie práva Únie v oblasti azylu a migrácie; vyzýva Komisiu, aby monitorovala včasné napredovanie administratívnych, operačných a právnych krokov, ktoré musia zrealizovať členské štáty a agentúry Únie na plné vykonávanie paktu do leta 2026, a pomáhala pri ňom;

6. konštatuje, že v roku 2024 sa počet migrantov, ktorí prišli do Únie neoprávnene, v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi znížil; uznáva pokračujúce úsilie Komisie o spoluprácu s tretími krajinami susediacimi s Úniou s cieľom riešiť neoprávnenú migráciu pri zdroji a úspešne integrovať štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávnením na pobyt; zdôrazňuje potrebu dôkladného dohľadu a náležitej starostlivosti pri prideľovaní finančných prostriedkov partnerom zapojeným do riadenia migrácie mimo EÚ cieľom zabezpečiť súlad s normami EÚ vrátane základných práv; vyzýva Komisiu, aby posilnila transparentnosť a zodpovednosť pri programovaní a implementácii fondov Únie v oblasti vnútorných záležitostí v tretích krajinách; vyzýva na vytvorenie transparentného a nezávislého mechanizmu monitorovania ľudských práv v prípade fondov EÚ v oblasti vnútorných vecí v tretích krajinách; víta úsilie Komisie o posilnenie solidarity a rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, najmä vo vzťahu k tým, ktoré sú najviac postihnuté výzvami v oblasti migrácie a azylu; opätovne vyzýva Komisiu, aby podporovala agentúry Únie a členské štáty pri koordinácii účinných pátracích a záchranných operácií v Stredozemí a zabezpečila, že sa takéto činnosti budú vykonávať v súlade s medzinárodným právom a právom Únie;

7. víta prebiehajúce monitorovanie kritérií právneho štátu, ktoré vykonáva Komisia prostredníctvom súboru nástrojov na podporu právneho štátu vrátane výročnej správy o právnom štáte, ktorej kapitoly podrobne opisujú individuálne a systémové otázky týkajúce sa právneho štátu v rôznych členských štátoch a umožňujú komplexnú analýzu situácie a jej vývoja v každom členskom štáte a ktorá v roku 2024 po prvýkrát zahŕňala štyri krajiny zapojené do procesu rozširovania; je naďalej znepokojený tým, že výročná správa o právnom štáte má príliš diplomatický tón a jasne nerozlišuje medzi individuálnymi a systémovými problémami, takže môže zľahčiť niektoré najzávažnejšie porušenia zásad právneho štátu; naliehavo vyzýva Komisiu, aby pracovala na úplnom vykonaní odporúčaní Parlamentu týkajúcich sa vytvorenia mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva, ako sa uvádza v jeho uznesení z 25. októbra 2016[1], a aby zabezpečila, že posudzovanie kritérií právneho štátu bude presnejšie a kvalitatívne a bude založené nielen na legislatívnych zmenách, ale aj na konkrétnych a nezávislých dôkazoch o ich praktickom uplatňovaní; zdôrazňuje, že hoci sa súbor nástrojov, ktoré má Únia k dispozícii, značne rozšíril, jeho účinnosť závisí od súdržného a konzistentného uplatňovania vo všetkých inštitúciách EÚ; žiada, aby sa kládol väčší dôraz na vykonávanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny s časovými harmonogramami a merateľnými referenčnými hodnotami; vyzýva Komisiu, aby podrobne opísala možné dôsledky v prípade nedodržiavania predpisov, a to aj uvedením konkrétnych nástrojov vrátane rozpočtových nástrojov a podmienenosti financovania; opätovne zdôrazňuje svoj postoj, že správa by mala zahŕňať celý rozsah hodnôt článku 2 Zmluvy o EÚ, keďže tieto hodnoty nemožno vnímať oddelene; zdôrazňuje, že je potrebné vytvoriť európsky semester právneho štátu, ktorý by mal jasnú štruktúru s pevne stanovenými čiastkovými cieľmi a aktívnymi príspevkami všetkých inštitúcií EÚ; zdôrazňuje, že

[1] Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. októbra 2016 s odporúčaniami pre Komisiu o zriadení mechanizmu EÚ pre demokraciu, právny štát a základné práva (2015/2254(INL)), Ú. v. EÚ C 215, 19.6.2018, s. 162.

tento ročný cyklus sa musí zakladať na spoľahlivých a objektívnych ukazovateľoch a musí objasniť, že porušenie zásad právneho štátu nie je v žiadnom prípade banálnou záležitosťou a že všetky nedostatky by mali viesť k opatreniam analogickým s tými, ktoré sa uplatňujú v rámci európskeho semestra;

8. vyjadruje poľutovanie nad rozhodnutím Komisie, v ktorom dospela k záveru, že v Maďarsku bola v súvislosti s nezávislosťou súdnictva splnená horizontálna základná podmienka charty, čo maďarským orgánom umožnilo začať žiadať o platby z finančných prostriedkov Únie až do výšky približne 10,2 miliardy EUR; opakuje, že rozhodnutie Komisie je nezákonné, ako sa uvádza v prebiehajúcom konaní Parlamentu proti Komisii vo veci C-225/24; vyzýva Komisiu, aby dôsledne dodržiavala zásadu podmienenosti a zabezpečila, aby sa žiadne finančné prostriedky Únie neuvoľňovali v prípade pretrvávajúceho systematického porušovania nezávislosti súdnictva alebo právneho štátu;

9. vyjadruje znepokojenie nad oneskoreniami v postupoch Komisie na poskytovanie prístupu k dokumentom; pripomína Komisii, aby tieto nedostatky urýchlene riešila v súlade s odporúčaniami Parlamentu vyjadrenými v jeho uznesení z 13. júla 2023[2];

10. vyjadruje hlboké znepokojenie nad tým, že Komisia ešte stále nepredstavila opatrenia na presadzovanie práva a legislatívne opatrenia nadväzujúce na odporúčania Parlamentu, pokiaľ ide o používanie softvéru Pegasus a rovnocenného špionážneho softvéru; pripomína Komisii, aby dodržiavala zásadu lojálnej spolupráce medzi inštitúciami Únie a plnila povinnosti stanovené v rámcovej dohode a Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva a aby bez zbytočného odkladu predložila akčný plán na predchádzanie zneužívaniu špionážneho softvéru v Únii, pričom v plnej miere využije všetky dostupné legislatívne a nelegislatívne prostriedky stanovené v zmluvách.

[2]Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. júla 2023 o prístupe verejnosti k dokumentom – výročná správa za roky 2019 – 2021 (2022/2015(INI)) (Ú. v. EÚ C..., 17.7.2024) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0295_SK.html

PRÍLOHA: VYHLÁSENIE O POSKYTNUTÝCH INFORMÁCIÁCH

V súlade s článkom 8 prílohy I k rokovaciemu poriadku spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko vyhlasuje, že do svojho stanoviska zahrnula informácie k záležitostiam týkajúcim sa predmetu spisu, ktoré jej počas prípravy stanoviska až do jeho prijatia vo výbore poskytli títo zástupcovia záujmových skupín, na ktorých sa vzťahuje medziinštitucionálna dohoda o povinnom registri transparentnosti[3], alebo títo zástupcovia verejných orgánov tretích krajín vrátane ich diplomatických misií a veľvyslanectiev:

1. Zástupcovia záujmových skupín, na ktorých sa vzťahuje medziinštitucionálna dohoda o povinnom registri transparentnosti
Transparency International EU / EU Transparency : 501222919-71
2. Zástupcovia verejných orgánov tretích krajín vrátane ich diplomatických misií a veľvyslanectiev
Žiadni.

Vypracovanie uvedeného zoznamu je vo výlučnej zodpovednosti spravodajkyne výboru požiadaného o stanovisko.

Ak sú v zozname uvedené mená, funkcie alebo mená a funkcie fyzických osôb, spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko vyhlasuje, že predložila dotknutým fyzickým osobám oznámenie Európskeho parlamentu o ochrane údajov č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v ktorom sa stanovujú podmienky spracúvania ich osobných údajov a práva súvisiace s týmto spracúvaním.

[3] Medziinštitucionálna dohoda z 20. mája 2021 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o povinnom registri transparentnosti (Ú. v. EÚ L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMÁCIE O PRIJATÍ VÝBOROM POŽIADANÝM O STANOVISKO

Dátum prijatia	3.12.2025
Výsledok záverečného hlasovania	+: 46 –: 25 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minchev, Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Poslanci, na ktorých sa vzťahuje článok 216 ods. 7 rokovacieho poriadku, prítomní na záverečnom hlasovaní	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrey Kovatchev, Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN VO VÝBORE POŽIADANOM O STANOVISKO

46	+
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minchev, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

25	-
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut
The Left	Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis

1	0
PPE	Nadine Morano

Vysvetlenie použitých znakov:
+ : za
- : proti
0 : zdržali sa hlasovania